

Lieksan kaupungin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle matkailijaveroa koskevaksi lainsäädännöksi

Kaupunginhallitus 10.08.2026
788/03.00.00.00/2025

Valmistelija

Kaupunginjohtaja

Valtiovarainministeriö pyytää Lieksan kaupungilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle matkailijaveroa koskevaksi lainsäädännöksi.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi matkailijaverolaki. Lailla annettaisiin kunnille mahdollisuus ottaa käyttöön kunnan alueella tapahtuvaan vastikkeelliseen majoittamiseen kohdistuva vero eli matkailijavero. Veron käyttöönotto olisi kunnille vapaaehtoista. Veron tuotto tilitettäisiin kunnalle.

Matkailijavero kohdistuisi kunnan alueella tapahtuvaan majoittamiseen. Veron soveltamisala kattaisi kaiken tilapäisen ja vastikkeellisen majoittamisen riippumatta majoitusmuodosta tai toiminnan laajuudesta. Verovelvollinen olisi majoittaja, ja veron suorittamisvelvollisuus syntyisi silloin, kun majoittaminen majoitusyksikössä alkaa. Matkailijavero määräytyisi prosenttiosuutena majoituksen arvonlisäverottomasta hinnasta. Kunnanvaltuusto päättäisi veroprosentin suuruuden, joka olisi vähintään kaksi prosenttia ja enintään viisi prosenttia.

Matkailijaveroon sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyä. Verovelvollinen laskisi veron määrän ja suorittaisi veron oma-aloitteisesti. Verokausi olisi kalenterikuukausi. Muusta oma-aloitteisesta verotuksesta poiketen matkailijaverotuksessa veroilmoitus annettaisiin kuitenkin vain niiltä verokausilta, joiden aikana verovelvollisella on ollut veronalaista toimintaa. Veroviranomainen olisi Verohallinto.

Matkailijavero lisäisi niiden kuntien verotuloja, jotka ottavat matkailijaveron käyttöön. Suosituissa matkailukunnissa vero voisi tuottaa miljoonien eurojen verotulot, mutta valtaosassa kuntia mahdollinen verotulolisäys jäisi pieneksi. Koko maan tasolla matkailijaverosta kertyvät verotulot jäisivät todennäköisesti ainakin alkuvaiheessa muutamiin miljooniin euroihin tai enintään pariin kymmeneen miljoonaan euroon.

Veron vaikutukset matkailijamääriin jäisivät todennäköisesti suhteellisen pieniksi. Kunnallisena verona matkailijavero kohdentuisi kuitenkin eri tavoin kuntien alueilla tapahtuvaan matkailutoimintaan ja matkailuyrityksiin, joten veron vaikutus matkailuun voi eri kunnissa vaihdella huomattavasti. Veron kunnallinen soveltaminen saattaa aiheuttaa vaikutuksia yritysten väliseen kilpailuasetelmaan. Matkailijaveron lisäisi myös majoituspalvelujen tarjoajien sääntelytaakkaa sekä aiheuttaisi hallinnollista työtä ja kustannuksia Verohallinnolle sekä veron käyttöönottaville kunnille.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutoksia oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettuun lakiin viittaussäännösten päivittämiseksi.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.3.2027. Matkailijaveroa kuitenkin sovellettaisiin ensimmäistä kertaa vuoden 2028 alusta.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallitus päätti kevään 2025 puoliväliriihessä Itäisen ja Pohjoisen Suomen ohjelmien strategisten toimenpiteiden käynnistämisestä. Osana tätä hallitus on päättänyt, että alueellisena kokeiluna toteutetaan lakiin perustuva matkailuvero eli matkailijamaksu toteuttamisedellytysten selvittämisen jälkeen. Selvityksessä tulee huomioida oikeudelliset edellytykset ja muut lainsäädännölliset sekä kuntataloudelliset kysymykset. Kirjaus sisältyy [Pohjoisen Suomen ohjelmaan](#), joka valmisteltiin valtioneuvoston kanslian johdolla ja jonka toimenpiteisiin matkailijaveron kokeilu kytkeytyy kestävän matkailun edistämisen välineenä.

Valtiovarainministeriö käynnisti syksyllä 2025 esiselvitystyön, jonka tavoitteena oli arvioida Pohjoisen Suomen ohjelman valmistelukirjauksen mukaisesti alueellisen matkailijaveron toteuttamisedellytyksiä ja tunnistaa alustavia vaikutuksia. Osana esivalmistelua valtiovarainministeriö järjesti avoimen verkkokuulemisen, jonka kautta kartoitettiin näkemyksiä matkailijaverosta Suomessa. Esivalmistelun päätteeksi valtiovarainministeriö julkaisi 17.4.2026 arviomuistion ”Alueellinen matkailijavero Suomessa; Arviomuistio veron toteuttamisedellytyksistä” (valtiovarainministeriön julkaisuja 2026:12).

Pääministeri Petteri Orpon hallitus päätti kevään 2026 kehysriihen yhteydessä jatkaa alueellisen matkailijaveron lainvalmistelua

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on mahdollistaa se, että kunnat voivat halutessaan ottaa käyttöön alueellaan tapahtuvasta vastikkeellisesta majoittamisesta suoritettavan matkailijaveron. Veron kautta kunnilla on mahdollista kerätä matkailusta yleiskatteellisia verotuloja, jotka tilitettäisiin veron käyttöönottaneelle kunnalle.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta viimeistään 31.8.2026.

Lieksan kaupungin lausunto

Lieksan kaupungille matkailu on tärkeä ala ja se on strategiassa metsäteollisuuden lisäksi yksi kaupungin painopistealueita. Kaupunki tavoittelee edelleen matkailijamäärien kasvua, kuten koko Pohjois-Karjalan maakunta, eikä näe tarpeelliseksi kasvattaa matkailijoiden tai matkailuyritysten verorasitusta.

Lieksan kaupunki on jo valmisteluvaiheessa lausunut, että ei kannata uusia veroja, jotka lisäävät hallinnollista työtä niin viranomaiselle kuin yrityksille. Mikäli laki matkailijaverosta säädetään, niin se tulee tehdä kunnan vapaaehtoisuuteen pohjaten, kuten esityksessä nyt on. Jossain puolella Suomea matkailun rajoittaminen sekä haitoista aiheutuneiden kustannusten paikkaaminen voi tulla kysymykseen, mutta sellaisessa tilanteessa ei olla itäisessä Suomessa.

Kuntien itsehallinto on esityksessä tärkeässä roolissa ja on perusteltua, että kunnat saavat itse ratkaista verotuskysymyksen. Viereiset kunnat voivat kuitenkin päätyä päinvastaisiin ratkaisuihin, joka voi aiheuttaa epäselviä tilanteita niin matkailijoille kuin yrityksille. Siksi on toivottavaa, että ratkaisut voitaisiin tehdä edes alueellisesti yhtenäisinä. Lieksan kaupunki ja Pielisen Karjalan matkailualue haluaa tällä hetkellä kuitenkin

houkutella lisää matkailijoita alueelle ja näkee matkailun kasvun positiivisena ja katsoo, että uusi vero ei edistäisi tavoitettamme.

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle matkailijaveroa koskevaksi lainsäädännöksi.

Päätös

Lisätietoja Kaupunginjohtaja Pirre Seppänen, 040 1044 001,
sähköposti pirre.seppanen(at)lieksa.fi

Jakelu Valtiovarainministeriö / lausuntopalvelu.fi